Temari.et

Amharic, 2015 EC, Grade 8 national exam

Grade 8 · Amharic · 2015 E.C.

MARKING KEY — CONFIDENTIAL

Time allowed: 120 minutes | **Questions:** 56 | **Total marks:** 56

1. አስቴር ባተሌ በመሆኗ በባልደረቦቿ የተመሰከረላት መምህርት ነች ።በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል አውዳዊ ፍቺ የትኛው ነው? (1)

A. ✓ **ታታሪ**
B. አንጋፋ
C. ሰነፍ
D. ጠንካራ

> **Answer:** A
> The word 'ባተሌ' (batäle) contextually means extremely busy, industrious, or hardworking, which is synonymously expressed as 'ታታሪ' (tatari).

2. “አባይ ሲቀና ቤት ያቀና::” በሚለው አነጋገር የተሰመረበት ቃል ተቃራኒ ፍቺው ምን ሊሆን ይችላል? (1)

A. ✓ **ታታሪ**
B. ልማደኛ
C. ጠንካራ
D. ደካማ

> **Answer:** A
> In the proverb, 'አባይ' refers to a lazy person, and the opposite of lazy (ሰነፍ) is hardworking or diligent ('ታታሪ').

3. “ከንጽህና ጉድለት የተነሳ ወባውን በላው::” በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ ለተሰመረበት ቃል ዐውዳዊ ፍቺው ምንድነው? (1)

A. አሳዘነው
B. ገደለው
C. ተመገበው
D. ✓ **አሳመመው**

> **Answer:** D
> In the context of contracting a disease like malaria, 'በላው' means it made him severely ill ('አሳመመው').

4. “ማኅበረሰባችን በሀገሩ ጉዳይ ሁለንተናዊ ተሳትፎ ማበርከት አለበት::” በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ ለተሰመረበት ቃል ዐውዳዊ ፍቺው ምንድነው? (1)

A. ተናጠላዊ
B. ግላዊ
C. ✓ **ሁሉ-አቀፍ**
D. የወል

> **Answer:** C
> The word 'ሁለንተናዊ' translates to comprehensive, universal, or all-rounded, which is synonymously expressed as 'ሁሉ-አቀፍ'.

5. “ሙዚቃ የሰዎችን መንፈስ ያድሳል::” በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል በገባበት ዐውድ ተቃራኒ ፍቺው ምንድነው? (1)

A. ያረካል
B. ያስደስታል
C. ✓ **ይረብሻል**
D. ይገነባል

> **Answer:** C
> The word 'ያድሳል' (refreshes/renews) is used here to describe calming the spirit, whose contextual antonym is 'ይረብሻል' (disturbs/agitates).

6. ዜጎች የተፈጥሮ እና የሰው ሰራሽ መማረኪያዎችን መንከባከብ ይኖርባቸዋል:: በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ ለተሰመረበት ቃል በተመሳሳይ ፍቺነት የሚቀርበው የትኛው ነው? (1)

A. ሀብቶቻችንን
B. ✓ **መስህቦቻችንን**
C. ቅርሶቻችንን
D. ጥሪቶቻችንን

> **Answer:** B
> The word 'መማረኪያ' means attraction (e.g., tourist attraction), which is synonymous with 'መስህብ' ('መስህቦቻችንን' in plural).

7. 7. “ይህን ፈተና ለማለፍ ከነበረው ጉጉት የተነሳ ወጥሮ ነው ያጠናው።” በሚለው አረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል አውዳዊ ፍቺው ምንድን ነው? (1)

A. ✓ **ተግቶ**
B. ደክሞ
C. ተዘናግቶ
D. አክርክሮ

Answer: A
The phrase 'ወጥሮ ማጥናት' means to study intensively and diligently, making 'ተግቶ' (diligently) the correct contextual meaning.

8. 8. “እናቱ የሀገርን ደህንነት ለሚጠብቀው ወታደር አገልግል ላከችለት። በሚለው አረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል አውዳዊ ፍቺው ምንድን ነው? (1)

A. ብስራት
B. ደብዳቤ
C. መርዶ
D. ✓ **ስንቅ**

Answer: D
An 'አገልግል' is a traditional leather-covered basket used specifically to carry food or provisions ('ስንቅ') for a journey.

9. 9. “መደመም” በሚለው ቃል ከሚከተሉት መካከል ተመሳሳይ ፍቺው ሊሆን የሚችለው የትኛው አማራጭ ነው? (1)

A. ✓ **መደነቅ**
B. መወሸከት
C. መልፋት
D. መድገም

Answer: A
The word 'መደመም' means to wonder, marvel, or be amazed, which is synonymous with 'መደነቅ'.

10. 10. “ቃላት በተለያዩ ዐውድ ሲገኙ የተለያዩ ፍቺ ሊሰጡ ይችላሉ።” በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል ተመሳሳይ ፍቺው --------ነው። (1)

A. ✓ **አገባብ**
B. አቅጣጫ
C. ዘውግ
D. ስፍራ

Answer: A
In linguistics, 'ዐውድ' (context) refers to the environment or usage in which a word occurs, which is synonymous with 'አገባብ'.

11. 11. ከጎንደር ወደ ባህርዳር የሚወስደው -------- በመፈራረሱ እየተጠገነ ነው። (1)

A. ትምህርት ቤት
B. ፍርድ ቤት
C. ✓ **አውራ-ጎዳና**
D. ቤተ- መጻሕፍት

Answer: C
The sentence describes a transport route between Gondar and Bahir Dar that collapsed and is being repaired, which refers to a highway ('አውራ-ጎዳና').

12. 12. የሀገራችን ---------- እድገት በዜጎቻችን ኑሮ ላይ ለውጥ ማምጣት አለበት። ከቀረቡት አማራጮች መካከል በባዶ ቦታው መግባት ያለበት የቱ ነው? (1)

A. ብልጽግናዊ
B. አገልግሎታዊ
C. መንፈሳዊ
D. ✓ **ምጣኔ-ሀብታዊ**

Answer: D
The standard collocation for growth that affects the standard of living of citizens is 'ምጣኔ-ሀብታዊ እድገት' (economic growth).

13. *ብልሃት፤ ወደፊት በገጸባሕርያት ገጠመኝ ውስጥ ሊከሰቱ የታሰቡትን ቁልፍ ክስተቶች (እንደ ትንቢት ብጤ ነው ነገሩ) ለማመልከትም ያግዛል፤ያለፈውን ገጠመኛቸውንና ፍላጎታቸውን በመነሻነት ተጠቅሞ የሚቀርብ ነው። ይህ በኢዲፐስ ውስጥ በጉልህ ይታያል። ወደ መገባደጃው አካባቢ፤የዋናው ገጸባሕርይ (የኢዲፐስ) ድቀት ከምን ሊመነጭ እንደቻለ የሚነገረው፤ከልጅነት ጀምሮ የነበረውን የሕይወት ገጠመኝና ያም እንዲቀሰቀፍ ለዚህ ሁሉ ጣጣ እንዳይበቃው በመተረክ ነው። የመጋረጃ ጀርባ ክንዋኔዎች ዝግም በተውኔት ትረካ አቀራረብ ውስጥ እንደ ብልሃት ተደርጎ ሊታሰብ ይችላል። ለምሳሌ በጸጋዬ ገብረ መድኅን የክርም ሰው ውስጥ፤ሞገሴ ሚስቱ በግርድና ተቀጥራ ከምትሠራበት (በኋላም ሚስት "ከሆነችበት") ቤት ሄዶ፤የተመለከተው ጉድ የቀረበው በሞገሴ ትረካ ነው። አንዳንዴም፤ በመድረክ ላይ ሲከወኑ የሚያስቸግሩ (ለምሳሌ በጥንታዊ ትራጄዲ የኖረ ሰቀቀን የሚፈጥሩ እንደ ግድያ፤ታንቆ መሞት፤በጥይት መመታት፤ወዘተ፤የመሳሰሉ) ድርጊቶች ከመጋረጃው ጀርባ እንደተከናወኑ ሆነው ውጤታቸው ብቻ በመድረክ ላይ ይዘገባል፤በገጸባሕርያቱ አንደበት። ይህ እንግዲህ በተውኔት ጥበብ እንደ የትረካ ብልሃት መሆኑ ነው። (የሻው ተሰማ። 2013። ስነ-ተውኔት ግለ መማሪያ። ገጽ 40-42)* (1)

14. በምንባቡ መሰረት ተውኔት ከሌሎች የኪነጥበብ ዘውጎች የሚለየው በምንድነው?

- **A.** ታሪኩን በሚያቀርቡበት ጥበብ
- **B.** በታሪክ አወቃቀሩ
- **C.** በግልጽነቱና በቀጥተኝነቱ
- **D.** ✓ **በመድረክ ተመድረኮ በመቅረቡ**

Answer: D

In drama and literary theory, a play (ተውኔት) is primarily distinguished from other literary genres by being designed for stage performance ('በመድረክ ተመድረኮ መቅረብ').

14. *ብልሃት፤ ወደፊት በገጸባሕርያት ገጠመኝ ውስጥ ሊከሰቱ የታሰቡትን ቁልፍ ክስተቶች (እንደ ትንቢት ብጤ ነው ነገሩ) ለማመልከትም ያግዛል፤ያለፈውን ገጠመኛቸውንና ፍላጎታቸውን በመነሻነት ተጠቅሞ የሚቀርብ ነው። ይህ በኢዲፐስ ውስጥ በጉልህ ይታያል። ወደ መገባደጃው አካባቢ፤የዋናው ገጸባሕርይ (የኢዲፐስ) ድቀት ከምን ሊመነጭ እንደቻለ የሚነገረው፤ከልጅነት ጀምሮ የነበረውን የሕይወት ገጠመኝና ያም እንዲቀሰቀፍ ለዚህ ሁሉ ጣጣ እንዳይበቃው በመተረክ ነው። የመጋረጃ ጀርባ ክንዋኔዎች ዝግም በተውኔት ትረካ አቀራረብ ውስጥ እንደ ብልሃት ተደርጎ ሊታሰብ ይችላል። ለምሳሌ በጸጋዬ ገብረ መድኅን የክርም ሰው ውስጥ፤ሞገሴ ሚስቱ በግርድና ተቀጥራ ከምትሠራበት (በኋላም ሚስት "ከሆነችበት") ቤት ሄዶ፤የተመለከተው ጉድ የቀረበው በሞገሴ ትረካ ነው። አንዳንዴም፤ በመድረክ ላይ ሲከወኑ የሚያስቸግሩ (ለምሳሌ በጥንታዊ ትራጄዲ የኖረ ሰቀቀን የሚፈጥሩ እንደ ግድያ፤ታንቆ መሞት፤በጥይት መመታት፤ወዘተ፤የመሳሰሉ) ድርጊቶች ከመጋረጃው ጀርባ እንደተከናወኑ ሆነው ውጤታቸው ብቻ በመድረክ ላይ ይዘገባል፤በገጸባሕርያቱ አንደበት። ይህ እንግዲህ በተውኔት ጥበብ እንደ የትረካ ብልሃት መሆኑ ነው። (የሻው ተሰማ። 2013። ስነ-ተውኔት ግለ መማሪያ። ገጽ 40-42)* (1)

15. በምንባቡ መሰረት ስለ ተውኔት ስህተት የሆነው አገላለጽ የትኛ ነው?

- **A.** ✓ **በትወና ጥበብ በተደራሲና በታሪኩ መካከል ጣልቃ ገብቶ የሚያወጋ ሦስተኛ ወገን ያስፈልጋል።**
- **B.** በተውኔት ሁነቶችን ለተደራሲ የማቅረብ ሂደት ልዩልዩ መልኮች ይኖራቸዋል።
- **C.** በተውኔት ሁነቶችንና ድርጊቶችን አሁን ሲከወኑ ማሳየት ነው።
- **D.** በተውኔት የትረካ ሂደቱ ለተደራሲው የሚቀርበው በውጫዊ ሕዋሳቱ እገዛ ነው።

Answer: A

In theatrical performance, actions and stories are presented directly by the characters without the necessity of a third-party narrator, making option A incorrect.

15. በምንባቡ መሰረት ስህተት የሆነው የትኛው ነው? (1)

- **A.** ሮዶሪጎ ኢያጎን ካመናጨቀው በኋላ፣ በቀጥታ የቅሬታውን መንስኤ በመናገሩ ነው።
- **B.** የሮዶሪጎ ሁኔታ ከዋናው የተውኔት አካል በፊት ምን እንደተፈጠረ ይጠቁማል።
- **C.** ስለተውኔቱ ዓለም አጠቃላይ መረጃ የሚሰጠው የተውቂያ ደረጃ አለ።
- **D.** ✓ **ተውኔትን ትረካ የሚያደርገው የተውኔቱን መንፈስ መሰረት አለማድረጉ ነው።**

Answer: D

Option D is a fabricated and logically incorrect statement, as narrative elements in drama do not depend on 'not basing them on the spirit of the play.'

16. በቀረበው ምንባብ መሰረት ያለፈውን ገጠመኛቸውንና ፍላጎታቸውን በመነሻነት ተጠቅሞ በጉልህ የሚታየው በ ----------------አማካኝነት ነው። (1)

- **A.** ✓ **ኢዲፐስ**
- **B.** ሮዶሪጎ
- **C.** ጸጋዬ
- **D.** ኢያጎ

Answer: A

The passage explicitly states: 'ያለፈውን ገጠመኛቸውንና ፍላጎታቸውን በመነሻነት ተጠቅሞ የሚቀርብ ነው። ይህ በኢዲፐስ ውስጥ በጉልህ ይታያል።'

17. በምንባቡ መሰረት የቀረቡት የትረካ ስልቶች ስንት ናቸው? (1)

A. ሁለት
B. ✓ **ሶስት**
C. አራት
D. አምስት

Answer: B
The passage discusses three distinct narrative techniques (ብልሃት): foreshadowing (ትንቢት), flashback (ያለፈውን ገጠመኝ መተረክ), and off-stage action (የመጋረጃ ጀርባ ክንዋኔ).

18. በቀረበው ምንባብ መሰረት ከመጋረጃው ጀርባ እንደተከናወኑ ሆነው ውጤታቸው ብቻ በመድረክ ላይ በገጸ-ባህርያቱ እንደበት የማይዘገበው የትኛው ነው? (1)

A. በጥይት መመታት
B. ታንቆ መሞት
C. ግድያ
D. ✓ **ፈንጠዝያ**

Answer: D
The text lists murder (ግድያ), strangulation (ታንቆ መሞት), and being shot (በጥይት መመታት) as examples of painful actions kept off-stage; 'ፈንጠዝያ' (revelry) is not mentioned.

19. በምንባቡ መሰረት የመጋረጃ ጀርባ ክዋኔዎች ዘገባም በተውኔት ትረካ አቀራረብ ውስጥ እንደ ----------- ተደርጎ ሊታሰብ ይችላል። (1)

A. ✓ **ብልሃት**
B. ጥበብ
C. ሒስ
D. ግጭት

Answer: A
The passage explicitly states: 'የመጋረጃ ጀርባ ክንዋኔዎች ዝግም በተውኔት ትረካ አቀራረብ ውስጥ እንደ ብልሃት ተደርጎ ሊታሰብ ይችላል።'

20. በምንባቡ መሰረት "...የዋናው ገጸ-ባህርይ ድቀት ከምን ሊመነጭ እንደቻለ የሚነገረው፤ከልጅነት ጀምሮ የነበረውን የሕይወት ገጠመኝና ደም አነሳሱ ለዚህ ሁሉ ጣጣ እንዳበቃው በመተረክ ነው።" በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል አውዳዊ ፍቺ ምንድነው? (1)

A. ብልሽት
B. ✓ **ውድቀት**
C. ክስረት
D. አብረት

Answer: B
In dramatic tragedy, 'ድቀት' refers to the downfall or tragic fall of the protagonist, which translates contextually to 'ውድቀት'.

21. ቀጥለው ከቀረቡት አማራጮች መካከል ለዚህ አጭር ምንባብ የተሻለ ርዕስ ሊሆን የሚችለው የቱ ነው?? (1)

A. መሰረታዊ የተውኔት መዋቅር
B. የተውኔት ግልጽነትና ቀጥተኛነት
C. ✓ **የተውኔት የአተራረክ ብልሃት**
D. የተውኔት ተመድራኪነት

Answer: C
The entire passage is dedicated to discussing the various narrative techniques and devices (የአተራረክ ብልሃቶች) used in playwriting and performance.

22. «ፈታ» የሚለው ቃል «ትዳሩ ተበተነ» የሚል ትርጉም የሚኖረው በየትኛው አረፍተ ነገር ውስጥ ሲገባ ነው? (1)

A. በግ የታሰረበትን ገመድ ፈታ።
B. ✓ **ከብህትውና በኋላ ሚስቱን ፈታ።**
C. በአባቱ ሃብት ፈታ ብሎ ይኖራል።
D. በዓሉን አስመልክቶ መንግስት እስረኞችን ፈታ

Answer: B
In option B, 'ሚስቱን ፈታ' means he divorced his wife, which directly corresponds to the dissolution of marriage ('ትዳሩ ተበተነ').

23. ከሚከተሉት መካከል «ዓይነ-ልብ» ለሚለው ፈሊጣዊ ንግግር ተመሳሳይ ፍቺ--------- ነው። (1)

A. ✓ **ተንኮለኛ**
B. ቆንጆ
C. ነገረኛ
D. ምቀኛ

Answer: A
The idiomatic expression 'ዓይነ-ልብ' refers to someone who is devious, cunning, or crafty, which is synonymous with 'ተንኮለኛ'.

24. ከሚከተሉት መካከል ቃለ መጠይቅ በሚደረግበት ወቅት መከናወን ያለበት የትኛው ተግባር ነው? (1)

A. ለቃለ መጠይቁ የሚሆኑ ጥያቄዎችን ማዘጋጀት

B. ✓ **የቃለ መጠይቁን ሂደት በድምጽና በምስል መቅረጫ መቅረጽ**

C. ለቃለ መጠይቁ ተሳታፊ የሆኑ አካላትን ማመስገን

D. ቃለ መጠይቅ የሚያደርገው አካል ከቃለ መጠይቁ በፊት በቂ ዝግጅት ማድረግ

Answer: B
የቃለ መጠይቁን ሂደት በድምጽና በምስል መቅረጽ ቃለ መጠይቅ በሚደረግበት ወቅት (በሂደት ላይ እያለ) የሚከናወን ተግባር ነው፤ ሌሎቹ አማራጮች ከቃለ መጠይቅ በፊት ወይም በኋላ የሚደረጉ ናቸው።

25. ከቀረቡት አማራጮች መካከል ስለክርክር ትክክል የሆነው የትኛው ነው? (1)

A. ✓ **ተከራካሪው ለሚያነሳው ሀሳብ እውነተኛ መረጃ ማቅረብ**

B. ክርክሩ በምክንያታዊነት ተደግፎ አለመቅረቡ

C. ተከራካሪው ከእሱ በተቃራኒ ለቆመው ወገን ማስረጃ በማቅረብ መደገፍ

D. ክርክር የሚያደርገው አካል ያለ በቂ ዝግጅት መቅረብ

Answer: A
በክርክር ወቅት ተከራካሪው ለሚያነሳው ሃሳብ እውነተኛና አሳማኝ መረጃ/ማስረጃ ማቅረብ ይኖርበታል።

26. ...«ሴቶችም በዘመናዊ ሥልጣኔ እየገፉ ሄደው ለተማሩ ባሎቻቸው ድጋፍ፣ ለአገራቸው ልማት፣ ለመንግስታቸው ኩራትና ትምክህት እንዲሆኑ ይጥሩ ነበር :: ግርማዊት እቴጌ መነን በ1954 ዓ.ም የካቲት 8 ቀን ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ::» ይህ አንቀጽ በምን ስልት የቀረበ ነው? (1)

A. ገላጭ

B. አመዛዛኝ

C. ✓ **ተራኪ**

D. ስዕላዊ

Answer: C
የቀረበው አንቀጽ የእቴጌ መነንን የሕይወት ታሪክና ማለፍ በቅደም ተከተል ስለሚተርክ ተራኪ (Narrative) ስልትን የተከተለ ነው።

27. ከሚከተሉት መካከል ስዕላዊ አንቀጽ ለመጻፍ እንደ መነሻ ሆኖ ሊያገለግል የሚችለው ሃሳብ የትኛው ነው? (1)

A. የኑሮ ውድነትን ሁሉም ሰው ሊከላከልው የሚገባው ነው::

B. የሃገር ሰላም ከሁሉም ነገር በላይ ይቀድማል::

C. የኮቪድ-19 ስርጭት አስከፊ ደረጃ ላይ ደርሷል::

D. ✓ **አይናቿን አፍጥጣ ቀጥታ ወደ እኔ መጣች ::**

Answer: D
«አይናቿን አፍጥጣ ቀጥታ ወደ እኔ መጣች» የሚለው ዓረፍተ ነገር በደራሲው ወይም በንባብ ሂደቱ ውስጥ ህያው ምስልን የሚፈጥር በመሆኑ ለስዕላዊ አንቀጽ መነሻ ይሆናል።

28. “ሜላት የደስደስ ያላት መልካም ልጅ ነች::” በሚል ዐረፍተ ነገር የተጀመረ አንቀጽ ከሚከተሉት አማራጮች መካከል የቱን ሃሳብ በዝርዝሩ ውስጥ ሊያካትት አይችልም:: (1)

A. ዓይነ መልካም ልጅ ነች::

B. በጠባይዋ ጨዋ ልጅ ነች::

C. ✓ **ፕሮሴንቴጅት ልጅ ነች::**

D. ተረክዘህ ለሚ ልጅ ነች::

Answer: C
የአንቀጹ መነሻ ዓረፍተ ነገር ስለሜላት መልካምነትና ደስደስ ባይነት የሚገልጽ ሲሆን «ፕሮሴንቴጅት» (ጥቅመኛ/ስግብግብ) የሚለው ግን ይህንን ሃሳብ ስለሚቃረን በዝርዝሩ ውስጥ ሊካተት አይችልም።

29. ከተዘረዘሩት ዐረፍተ ነገሮች መካከል ውስብስብ የሆነው የትኛው ነው? (1)

A. ያ ጎበዝ የዘነበ ልጅ ነጋዴ ነው::

B. አለማዘዝ ምስጉን መምህርት ነች::

C. ✓ **አለሚቱ በማጥናቷ ውጤት አመጣች::**

D. እነዚህ የሳቴ ልጆች በጣም ጎበዞች ናቸው::

Answer: C
«አለሚቱ በማጥናቷ ውጤት አመጣች» የሚለው ዓረፍተ ነገር «በማጥናቷ» (ስላጠናች) የሚል ጥገኛ ሐረግ/አንቀጽ የያዘ በመሆኑ ውስብስብ ዓረፍተ ነገር ነው።

30. 32. ከሚከተሉት ውስጥ በስርዓተ ነጥብ አጠቃቀሙ ትክክል የሆነው የትኛው አማራጭ ነው? (1)

A. ገበሬው የቅባት እህሎችን ኑግ፣ ተልባ፤ ሱፍ እና ሰሊጥ ወደ ገበያወስዶ አቀና።

B. ገበሬው የቅባት እህሎችን ኑግ፤ ተልባ፤ ሱፍናሰሊጥ ወደ ገበያወስዶ አቀና።

C. ገበሬው የቅባት እህሎችን ኑግ፤ ተልባ፤ ሱፍ፤ እና ሰሊጥ ወደ ገበያ ወስዶ አቀና።

D. ✓ **ገበሬው የቅባት እህሎችን ኑግ፤ ተልባ፤ ሱፍና ሰሊጥ ወደ ገበያ ወስዶ አቀና።**

Answer: D
በዚህ አማራጭ ውስጥ ለተከታታይ ዝርዝሮች ድርብ ሰረዝ (፤) በአግባቡ ጥቅም ላይ የዋለ ሲሆን በቃላት መካከልም ትክክለኛ ክፍተት ተጠብቋል።

31. 33. የምክንያትና የውጤት ግንኙነቱ ያልተጣጣመው ከሚከተሉት መካከል በየትኛው አማራጭ ነው? (1)

A. ✓ **ሰላም ቆንጆ ልጅ ናት፤ ስለዚህ ጎበዝ ኳስ ተጫዋች ትሆናለች።**

B. ማርታ የኳስ ልምምድ ታደርጋለች፤ ስለዚህ ውጪ ሀገር ትሄዳለች።

C. አልማዝ ጉንፋን ይዟታል፤ ስለዚህ ታምማለች።

D. አየለ ተኝቶ ያጠናል፤ ስለዚህ ወደ መዝናኛ ሥራ ይሄዳል።

Answer: A
ቆንጆ መሆን ከጎበዝ እግር ኳስ ተጫዋችነት ጋር ምንም ዓይነት ምክንያታዊና ተፈጥሯዊ ትስስር ወይም ግንኙነት የለውም።

32. 34. ቀይማ ቀይ ነህ የበርበሬ ፍሬ፤ ኮከብንስ እንጂ እንደ አባ ጨሬ። በሚል የቀረበው የቃል ግጥም ከሚከተሉት መካከል የትኛውን ሃሳብ መሰረት አድርጎ የተነገረ ነው? (1)

A. ✓ **ፍቅርን**

B. ብቀላን

C. ጥላቻን

D. ሃዘንታን

Answer: A
የቀረበው የቃል ግጥም የሰውን ውበትና ደም ግባት (ቀይነቱንና እንደ ኮከብ ማብራቱን) የሚያደንቅና ፍቅርን መሠረት ያደረገ ነው።

33. 35. ከቀረቡት አረፍተ ነገሮች መካከል ተገብሮ የሆነው የትኛው ነው? (1)

A. አስቴር ዛሬ ሀብል ሸመተች።

B. አየለ ዛሬ በግ ገዛ።

C. ዓለሙ ዛሬ እህል ሸመተ ።

D. ✓ **አልማዝ ዛሬ ብር ተሰረቀች**

Answer: D
«ተሰረቀች» የሚለው ግስ «ተ-» የሚለውን የተገብሮ ቅጥያ የያዘና ድርጊቱ በባለቤቱ ላይ መፈጸሙን ስለሚያሳይ ተገብሮ (Passive) ዓረፍተ ነገር ነው።

34. 36. ዓላማ ያለው ጊዜና ቦታ የተወሰነለት አንድና ከአንድ በላይ በሆኑ ርዕሰ-ጉዳዮች ዙሪያ ሰዎች ሀሳባቸውን የሚለዋወጡበት እና ወደ ጋራ መግባባት ላይ የሚደርሱበት------------------ ነው። (1)

A. ✓ **ውይይት**

B. ክርክር

C. ቃለ መጠይቅ

D. ንግግር

Answer: A
ሰዎች በአንድ የተወሰነ ርዕሰ-ጉዳይ ዙሪያ ሃሳብ የሚለዋወጡበትና ወደ ጋራ መግባባት የሚደርሱበት መድረክ ውይይት ይባላል።

35. 37 "ቆቅ" የሚለውን ቃል አማራጭያዊ እና ፍንጭአዊ ፍቺን በሚመለከት ትክክል የሆነው የትኛው አማራጭ ነው? (1)

A. ቆቅ የሚለው ቃል አማራጭያዊ ፍቺ ንቁ የሚል ነው።

B. ቆቅ የሚለው ቃል ፍንጭአዊ ፍቺ ከወፍ ዘሮች አንዱ ነው የሚል ነው።

C. ቆቅ የሚለው ቃል አማራጭያዊ ፍቺ ጎበዝ የሚል ነው። ::

D. ✓ **ቆቅ የሚለው ቃል ፍንጭአዊ ፍቺ ንቁ የሚል ነው።**

Answer: D
«ቆቅ» የሚለው ቃል መዝገበ-ቃላዊ ፍቺው የበረሃ ወፍ ቢሆንም፣ ፍንጭአዊ/አውዳዊ ፍቺው ግን ንቁ ወይም ብልህ የሚል ነው።

36. 38. "የቆጡን አውርድ ብላ የብብቷን ጣለች፤" ከሚለው ምሳሌያዊ አነጋገር ጋር በፍቺ ተመሳሳይ የሆነው የትኛው ነው? (1)

A. የባግዳድን ልጅ ውሀ መጣው::

B. የላምን ልጅ ቅማል በላው::

C. ባለቤት ካልጮኸ ጎረቤት አይረዳም::

D. ✓ **አትርፍ ባይ አጉዳይ ::**

Answer: D
«የቆጡን አውርድ ብላ የብብቷን ጣለች» የሚለው ምሳሌያዊ አነጋገር ስግብግብነትንና ያለንን ማጣትን የሚገልጽ ሲሆን «አትርፍ ባይ አጉዳይ» ከሚለው ጋር ፍጹም ተመሳሳይ ፍቺ አለው።

---

37. 39. "እሩቅ" የሚለው የሥርዓተ-ነጥብ ከቀረቡት አማራጮች መካከል የትኛውን ይወክላል? (1)

A. ✓ **ትዕምርተ-ስላት**

B. እኩል ይሆናል

C. ቃል አጋኖ

D. ንዑስ ሰረዝ

Answer: A
«እርቅ» (የተሳሳተ አጻጻፉ «እሩቅ») የሚለው የሥርዓተ-ነጥብ ስያሜ በግዕዝ/አማርኛ ሰያፍ መስመርን (/) ወይም ትዕምርተ-ስላትን ይወክላል።

---

38. 40. "እናቴ የሰማይ ስባሪ የሚያህል ዳቦ ሰጠችኝ::" በሚለው ዓረፍተ ነገር የተገለጠው የዘይቤ ዓይነት ከቀረቡት አማራጮች መካከል በየትኛው ነው? (1)

A. ሰውኛ ዘይቤ

B. ተለዋጭ ዘይቤ

C. ተነጻጻሪ ዘይቤ

D. ✓ **ግነት ዘይቤ**

Answer: D
«የሰማይ ስባሪ የሚያህል ዳቦ» የሚለው አገላለጽ እጅግ የተጋነነ በመሆኑ በግነት ዘይቤ (Hyperbole) የተገለጠ ነው።

---

39. 41 አስቴር ጎበዝ ተማሪ ነች፤ ------- በፈተናው ከፍተኛ ውጤት አላመጣችም። በባዶ ቦታው መግባት ያለበት አያያዥ የቱ ነው? (1)

A. ስለዚህ

B. ካልሆነ ግን

C. ✓ **ነገር ግን**

D. እስከዚያ

Answer: C
አስቴር ጎበዝ መሆኗ እና በፈተናው ከፍተኛ ውጤት አለማምጣቷ ተቃራኒ ሃሳቦች ስለሆኑ በ«ነገር ግን» አያያዥ መያያዝ አለባቸው።

---

40. 42. ከቀረቡት አማራጮች መካከል ትዕዛዛዊ ዓረፍተ ነገር የሆነው የቱ ነው? (1)

A. ለምን ትምህርታችሁን አታጠኑም?

B. ✓ **ትምህርታችሁን ተግታችሁ አጥኑ!**

C. ትምህርታችሁን ብታጠኑ መልካም ነው:::::

D. ትምህርታችሁን እንዴት ነው የምታጠኑት?

Answer: B
«ትምህርታችሁን ተግታችሁ አጥኑ!» የሚለው ዓረፍተ ነገር ድርጊቱ እንዲፈጸም የሚያዝዝ በመሆኑ ትዕዛዛዊ ዓረፍተ ነገር ነው።

---

41. 44. "ዓለሙ <u>እኩይ</u> ባህሪ ስላለው በጓደኞቹ ዘንድ ተቀባይነቱ አጠራጣሪ ነው።:" በሚለው ዓረፍተ ነገር ውስጥ የተሰመረበት ቃል ተቃራኒ ፍቺ-----------ነው። (1)

A. መጥፎ፤

B. ተንኮለኛ፤

C. ጥሩ፤

D. ✓ **ሰናይ፤**

Answer: D
«እኩይ» ማለት ክፉ/መጥፎ ማለት ሲሆን ተቃራኒው ደግሞ በላቀ ሥነ-ጽሑፋዊ አማርኛ «ሰናይ» (መልካም/በጎ) ማለት ነው።

42. *መመሪያ አምስት፡- ከተራቁጥር 45 እና 46 ቀጥሎ በቀረበው ምልልስ መሰረት መልስ/ሺ። ዘሩ፡-ከጽዳት ጋር ለሚፈጠረው ችግር ሁሉ ተጠያቂው እጅ ነው። ምክንያቱም እጅ የተለያዩ ነገሮችን በመንካት ራሱን ያቆሽሻል። አፍንጫንም፣ ጆሮንም፣ ዓይንንም፣ አፍንም፣ ገላንም፣ ጸጉርንም... የመንካት ችግር አለበት። በመሆኑም ልዩ ልዩ የህብረተሰብ ክፍሎች እጅ ከሰዎች የአካል ክፍሎች መገንጠል አለበት በማለት በዛሬው ዕለት ሰልፍ እንደሚወጡ ታውቋል። እኔም የሰልፉን ተገቢነት አምንበታለሁ። አንቺስ? ገሊላ፡- ለሚፈጠረው ችግር ሁሉ ተጠያቂዎቹ ሰልፈኞቹ ራሳቸው ናቸው። እጅ የሚቆሽሸው ሥራ ሲሰራ ነው። ያርሳል፤ ያርማል፤ ያጭዳል፤ ቤት ያጸዳል...። እነዚህ ሥራዎች ደግሞ በባህሪያቸው የሚያቆሽሹ ናቸው። እጅ ዓይንን፣ አፍንጫን፣ ጆሮን፣ አፍን፣ ጸጉርን .... የሚነካው ሊያጸዳቸው ፈልጎ ነው። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ ስለሚከክን ስለሚቆረጥ ነው። ስለዚህ ጥፋተኛው እጅ ሳይሆን ጥፋተኞቹ ራሳቸው ሰልፈኞቹ እና አንተ ናችሁ። እኔ ግን ፈጽሞ በሰልፉ አላምንበትም። አንተም ከራስህ ጋር ብትማከር መልካም ነው። ደግመህ አስብበት።*
45. በዚህ ምልልስ መሰረት ዘሩ ምን የሚል አቋም ያለው ይመስላል? (1)

A. ሊካሄድ የታሰበው ሰልፍ አግባብነት የለውም የሚል ነው።
B. ✓ **ለሚፈጠረው ቀውስ ሁሉ እጅን ተጠያቂ ያደርጋል።**
C. ለሚከናወኑት ስራዎች ሁሉ የእጅን አስፈላጊነት በጽኑ ያምናል።
D. ሰልፈኞቹን በጽኑ ይኮንናል።

Answer: B
ዘሩ በመግቢያው ላይ «ከጽዳት ጋር ለሚፈጠረው ችግር ሁሉ ተጠያቂው እጅ ነው» በማለት ችግሩን በሙሉ እጅ ላይ ያሳብባል።

43. *መመሪያ አምስት፡- ከተራቁጥር 45 እና 46 ቀጥሎ በቀረበው ምልልስ መሰረት መልስ/ሺ። ዘሩ፡-ከጽዳት ጋር ለሚፈጠረው ችግር ሁሉ ተጠያቂው እጅ ነው። ምክንያቱም እጅ የተለያዩ ነገሮችን በመንካት ራሱን ያቆሽሻል። አፍንጫንም፣ ጆሮንም፣ ዓይንንም፣ አፍንም፣ ገላንም፣ ጸጉርንም... የመንካት ችግር አለበት። በመሆኑም ልዩ ልዩ የህብረተሰብ ክፍሎች እጅ ከሰዎች የአካል ክፍሎች መገንጠል አለበት በማለት በዛሬው ዕለት ሰልፍ እንደሚወጡ ታውቋል። እኔም የሰልፉን ተገቢነት አምንበታለሁ። አንቺስ? ገሊላ፡- ለሚፈጠረው ችግር ሁሉ ተጠያቂዎቹ ሰልፈኞቹ ራሳቸው ናቸው። እጅ የሚቆሽሸው ሥራ ሲሰራ ነው። ያርሳል፤ ያርማል፤ ያጭዳል፤ ቤት ያጸዳል...። እነዚህ ሥራዎች ደግሞ በባህሪያቸው የሚያቆሽሹ ናቸው። እጅ ዓይንን፣ አፍንጫን፣ ጆሮን፣ አፍን፣ ጸጉርን .... የሚነካው ሊያጸዳቸው ፈልጎ ነው። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ ስለሚከክን ስለሚቆረጥ ነው። ስለዚህ ጥፋተኛው እጅ ሳይሆን ጥፋተኞቹ ራሳቸው ሰልፈኞቹ እና አንተ ናችሁ። እኔ ግን ፈጽሞ በሰልፉ አላምንበትም። አንተም ከራስህ ጋር ብትማከር መልካም ነው። ደግመህ አስብበት።*
46. በዚህ ምልልስ መሰረት ገሊላ ምን ዓይነት ባህሪ እንዳላት መገመት ይቻላል? (1)

A. ✓ **በተጠያቂነትና በምክንያታዊነት የምታምን ሴት ነች።**
B. የምታቀርባቸው ሀሳቦች የሚያሳምኑ አይደሉም።
C. ከዘሩ ይልቅ ገሊላ የምታቀርበው ሀሳብ አያሳምንም።
D. ሰልፈኞቹ ሊያካሂዱት ያሰቡትን ሰልፍ የምትደግፍ ነች።

Answer: A
ገሊላ እጅ የሚቆሽሸው ሥራ ስለሚሠራ እንደሆነና አካላትን የሚነካውም ሊያጸዳቸው እንደሆነ በማስረዳት በምክንያታዊነት የምትከራከር መሆኗን አሳይታለች።

44. *ተራቁተሽ ታርዘሽ፤ ባይሽ ከሰው ተራ የምትቀምሽው የለሽ፤ የተገፋ እንጀራ፤ ምዕዋት የተረፈ ሲሳይ የጎደፈ ከሰዉ እጅ ያለፈ፤ ትጠጪው ምን የለሽ፤ ትታጠቢው ወኃ ሆነሽ ያባይ እናት፤ ሆነሽ የሰው ድኻ፤ ባየ ይማም (2013)፤ ትዝብትና ተስፋ ትዝብት፤ ገጽ 128*
የግጥሙ ስሜት ምን ሊሆን ይችላል (1)

A. ንዴት
B. ስጋት
C. ✓ **ጸጸት**
D. ጀግንነት

Answer: C
ግጥሙ ሀገራችን የውሃና የሀብት ምንጭ (የአባይ እናት) ሆና ሳለ በድህነት መማቀቋን በቁጭትና በጸጸት ስሜት ይገልጻል።

45. *ተራቁተሽ ታርዘሽ፤ ባይሽ ከሰው ተራ የምትቀምሽው የለሽ፤ የተገፋ እንጀራ፤ ምዕዋት የተረፈ ሲሳይ የጎደፈ ከሰዉ እጅ ያለፈ፤ ትጠጪው ምን የለሽ፤ ትታጠቢው ወኃ ሆነሽ ያባይ እናት፤ ሆነሽ የሰው ድኻ፤ ባየ ይማም (2013)፤ ትዝብትና ተስፋ ትዝብት፤ ገጽ 128*
ግጥሙ የሚያወራው ማንን ነው? (1)

A. ወላጅ እናትን
B. ድሃ ሴትን
C. ✓ **ኢትዮጵያን**
D. አፍሪካን

Answer: C
በግጥሙ ውስጥ የተጠቀሰው «ያባይ እናት» የሚለው ሃረግ የአባይ ወንዝ መነሻ የሆነችውን ኢትዮጵያን በግልጽ ያመለክታል።

46. *ተራቁተሽ ታርዘሽ፤ ባይሽ ከሰው ተራ የምትቀምሽው የለሽ፤ የተገፋ እንጀራ፤ ምዕዋት የተረፈ ሲሳይ የጎደፈ ከሰዉ እጅ ያለፈ፤ ትጠጪው ምን የለሽ፤ ትታጠቢው ወኃ ሆነሽ ያባይ እናት፤ ሆነሽ የሰው ድኻ፤ ባየ ይማም (2013)፤ ትዝብትና ተስፋ ትዝብት፤ ገጽ 128* (1)

በግጥሙ መሰረት «ታርዘሽ» የሚለው ቃል ተቃራኒ ፍቺው ምንድን ነው?

A. ✓ **ለብሰሽ**

B. ጠግበሽ

C. ወፍረሽ

D. ተራቁተሽ

> **Answer:** A
> «ታርዘሽ» ማለት ልብስ አጥተሽ/ታርዘሽ ማለት ሲሆን ተቃራኒ ፍቺው «ለብሰሽ» የሚለው ነው።

47. *ተራቁተሽ ታርዘሽ፤ ባይሽ ከሰው ተራ የምትቀምሽው የለሽ፤ የተገፋ እንጀራ፤ ምዕዋት የተረፈ ሲሳይ የጎደፈ ከሰዉ እጅ ያለፈ፤ ትጠጪው ምን የለሽ፤ ትታጠቢው ወኃ ሆነሽ ያባይ እናት፤ ሆነሽ የሰው ድኻ፤ ባየ ይማም (2013)፤ ትዝብትና ተስፋ ትዝብት፤ ገጽ 128* (1)

የግጥሙ ዋና መልዕክት ምንድን ነው?

A. እናትና ሃገር ሁልጊዜም ቢሆን ለችግር የተጋለጡ ናቸው።

B. ሃገራችን የተትረፈረፈ ሃብት ቢኖራትም ደሆች ግን ተርበዋል።

C. ሃገራችን በአባይ ወንዝ ምክንያት ለችግር እየተጋለጠች ነው።

D. ✓ **ሃገራችን የውሃና የሰው ሃብት ቢኖራትም ከችግር አልተላቀቀችም።**

> **Answer:** D
> ግጥሙ «ያባይ እናት ሆነሽ የሰው ድኻ» በማለት ሀገራችን የተፈጥሮ ሀብት (ውሃ) ቢኖራትም አሁንም ከድህነት አለመላቀቋን ያስረዳል።

48. *በአንድ ሰፊ አገር አንድ ሀብታም በአህያ፤ በላም፤ በበሬ፤ በግመል፤ በፍየል፤ በበግ፤ በከብቱ በማናቸውም ሁሉ የደሰ ደስ ያለው ከበርቴ ነበር ይባላል:: ሌቦች ስንኳንስ ከሀብታም ከድሃም ቢሆን ሌባ መስረቅ ልማዱ ነውና ሌቦች ባንድነት ተማክረው ሌት ከቤት ገብተው ከብቶቹን ከገንዘቡ ሰርቀው ይዘው ወደ በረሃ ገቡ:: ከበረሃም ሆነው ሁለቱ ሌቦች ሶስተኛውን ወደ ከተማ በሰውር ምግብ ገዝቶ እንዲያመጣላቸው ላኩት:: ከሄደም በኋላ እነዚህ ከበረሃ የቀሩት እንዲህ ብለው እርስ በእርሳቸው ተማከሩ:: ሶስተኛውን ጓደኛችንን ሳንጨምር ይህን ሁሉ ገንዘብ ብንካፈለው ብዙ ይጠቅመናል:: ይኸውም ባልንጀራን ሲመጣ ተደብቀን እንግደለው ብለው ሐሳባቸውን ጨረሱ:: ያኛውም ወደ ላኩት ሥፍራ ሲሄድ ለራሱ እንዲህ ያስብ ነበር መቼም ፋንታዬን ባልጄ ነውና የምመለስ እነሱን በዚህ በምወስድላቸው ምግብ ላይ መርዝ ገዝቼና ነስንሼ ፈጅቼአቸው ገንዘቡን ሁሉ ለብቻዬ እወስዳለሁ ብሎ እንዳሰበው አድርጎ ሲመለስ ከእነሱ ዘንድ ሊደርስ ጥቂት ሲቀረው ገደሉትና በልተውት በአንድ ሰዓት ከሄዱ በኋላ እየተንጨጨፉ ሞቱ:: እነዚያም ለሁለት እሱም ለራሱ ሲያስብ ምንም ሳያገኙ ጠፍተው የሁሉም ሌቦች ፊሳ ከዚያው ተገኘ:: የተሰረቀውም ገንዘብ ሳንቲም እንኳ ሳይጐድል አብረዋቸው ባንድነት ተገኝቶ ለዋና ባለቤቱ ነጻ ገንዘቡ ተመለሰለት ይባላል:: የሌባ ትርፍ ጥፋቱ ነው:: የሰው ገንዘብ በከንቱ ቢሄድ አለመጠቀሙን እኒህ ምሳሌዎች ያስረዳሉ::* (1)

በምንባቡ መሰረት ከበርቴው ከነበሩት የእንስሳት ሀብቶች መካከል ያልተጠቀሰው የትኛው ነው?

A. ግመል

B. ፍየል

C. ✓ **በቅሎ**

D. በሬ

> **Answer:** C
> The passage lists 'አህያ፤ በላም፤ በበሬ፤ በግመል፤ በፍየል፤ በበግ' as the animals owned by the wealthy man. 'በቅሎ' (mule) is not mentioned among them.

49. *በአንድ ሰፊ አገር አንድ ሀብታም በአህያ፤ በላም፤ በበሬ፤ በግመል፤ በፍየል፤ በበግ፤ በከብቱ በማናቸውም ሁሉ የደሰ ደስ ያለው ከበርቴ ነበር ይባላል:: ሌቦች ስንኳንስ ከሀብታም ከድሃም ቢሆን ሌባ መስረቅ ልማዱ ነውና ሌቦች ባንድነት ተማክረው ሌት ከቤት ገብተው ከብቶቹን ከገንዘቡ ሰርቀው ይዘው ወደ በረሃ ገቡ:: ከበረሃም ሆነው ሁለቱ ሌቦች ሶስተኛውን ወደ ከተማ በሰውር ምግብ ገዝቶ እንዲያመጣላቸው ላኩት:: ከሄደም በኋላ እነዚህ ከበረሃ የቀሩት እንዲህ ብለው እርስ በእርሳቸው ተማከሩ:: ሶስተኛውን ጓደኛችንን ሳንጨምር ይህን ሁሉ ገንዘብ ብንካፈለው ብዙ ይጠቅመናል:: ይኸውም ባልንጀራን ሲመጣ ተደብቀን እንግደለው ብለው ሐሳባቸውን ጨረሱ:: ያኛውም ወደ ላኩት ሥፍራ ሲሄድ ለራሱ እንዲህ ያስብ ነበር መቼም ፋንታዬን ባልጄ ነውና የምመለስ እነሱን በዚህ በምወስድላቸው ምግብ ላይ መርዝ ገዝቼና ነስንሼ ፈጅቼአቸው ገንዘቡን ሁሉ ለብቻዬ እወስዳለሁ ብሎ እንዳሰበው አድርጎ ሲመለስ ከእነሱ ዘንድ ሊደርስ ጥቂት ሲቀረው ገደሉትና በልተውት በአንድ ሰዓት ከሄዱ በኋላ እየተንጨጨፉ ሞቱ:: እነዚያም ለሁለት እሱም ለራሱ ሲያስብ ምንም ሳያገኙ ጠፍተው የሁሉም ሌቦች ሬሳ ከዚያው ተገኘ:: የተሰረቀውም ገንዘብ ሳንቲም እንኳ ሳይጐድል አብረዋቸው ባንድነት ተገኝቶ ለዋና ባለቤቱ ነጻ ገንዘቡ ተመለሰለት ይባላል:: የሌባ ትርፍ ጥፋቱ ነው:: የሰው ገንዘብ በከንቱ ቢሄድ አለመጠቀሙን እኒህ ምሳሌዎች ያስረዳሉ::* (1)

በምንባቡ መሰረት ሌቦች የሰረቁትን ከብትና ገንዘብ ወደየት ነው የወሰዱት?

A. ጫካ

B. ✓ **በረሃ**

C. ገበያ

D. ወንዝ

> **Answer:** B
> The passage explicitly states that the thieves took the stolen cattle and money and entered the desert/wilderness ('...ሰርቀው ይዘው ወደ በረሃ ገቡ').

50. *በአንድ ሰፊ አገር አንድ ሀብታም በአህያ፤ በላም፤ በበሬ፤ በግመል፤ በፍየል፤ በበግ፤ በከብቱ በማናቸውም ሁሉ የደሰ ደስ ያለው ከበርቴ ነበር ይባላል:: ሌቦች ስንኳንስ ከሀብታም ከድሃም ቢሆን ሌባ መስረቅ ልማዱ ነውና ሌቦች ባንድነት ተማክረው ሌት ከቤት ገብተው ከብቶቹን ከገንዘቡ ሰርቀው ይዘው ወደ በረሃ ገቡ:: ከበረሃም ሆነው ሁለቱ ሌቦች ሶስተኛውን ወደ ከተማ በሰውር ምግብ ገዝቶ እንዲያመጣላቸው ላኩት:: ከሄደም በኋላ እነዚህ ከበረሃ የቀሩት እንዲህ ብለው እርስ በእርሳቸው ተማከሩ:: ሶስተኛውን ጓደኛችንን ሳንጨምር ይህን ሁሉ ገንዘብ ብንካፈለው ብዙ ይጠቅመናል:: ይኸውም ባልንጀራን ሲመጣ ተደብቀን እንግደለው ብለው ሐሳባቸውን ጨረሱ:: ያኛውም ወደ ላኩት ሥፍራ ሲሄድ ለራሱ እንዲህ ያስብ ነበር መቼም ፋንታዬን ባልጄ ነውና የምመለስ እነሱን በዚህ በምወስድላቸው ምግብ ላይ መርዝ ገዝቼና ነስንሼ ፈጅቼአቸው ገንዘቡን ሁሉ ለብቻዬ እወስዳለሁ ብሎ እንዳሰበው አድርጎ ሲመለስ ከእነሱ ዘንድ ሊደርስ ጥቂት ሲቀረው ገደሉትና በልተውት በአንድ ሰዓት ከሄዱ በኋላ እየተንጨጨፉ ሞቱ:: እነዚያም ለሁለት እሱም ለራሱ ሲያስብ ምንም ሳያገኙ ጠፍተው የሁሉም ሌቦች ሬሳ ከዚያው ተገኘ:: የተሰረቀውም ገንዘብ ሳንቲም እንኳ ሳይጐድል አብረዋቸው ባንድነት ተገኝቶ ለዋና ባለቤቱ ነጻ ገንዘቡ ተመለሰለት ይባላል:: የሌባ ትርፍ ጥፋቱ ነው:: የሰው ገንዘብ በከንቱ ቢሄድ አለመጠቀሙን እኒህ ምሳሌዎች ያስረዳሉ::* (1)

በምንባቡ መሰረት የቀሩት ሌቦች እርስ በእርሳቸው ምን ብለው ተማከሩ?

A. ጓደኛችንን ሳንጨምር ገንዘቡን መካፈል የለብንም::

B. ጓደኛችንን ሳንካትት ገንዘቡን እንካፈል::

C. ያለ ጓደኛችን ገንዘቡን መካፈል የለብንም::

D. ✓ **ያለ ጓደኛችን ገንዘቡን መካፈል ይጠቅመናል::**

> **Answer:** D
> The remaining thieves discussed that sharing the money without including their third friend would benefit them greatly, which matches option D ('ያለ ጓደኛችን ገንዘቡን መካፈል ይጠቅመናል').

51. 54. በምንባቡ መሰረት ወደ ከተማ የተላከው ሌባ ምን ብሎ ነው ያሰበው? (1)

A. በምወስድላቸው ምግብ ጓደኞቼን እጠግባቸዋለሁ::

B. በምወስድላቸውን ምግብ ለጓደኞቼ ፍትሃዊ ክፍፍል አደርጋለሁ::

C. በምወስደውን ምግብ ከጓደኞቼ ጋር በፍቅር እበላለሁ::

D. ✓ **በምወስድላቸው ምግብ ጓደኞቼን በመርዝ እገድላቸዋለሁ::**

> **Answer:** D
> The thief sent to town thought of buying poison, sprinkling it on the food, and killing his partners so he could take all the money for himself ('በምወስድላቸው ምግብ ላይ መርዝ ገዝቼና ነስንሼ ፈጅቼአቸው...').

52. 55. በምንባቡ መሰረት የሌቦቹ ብዛት ስንት ነው? (1)

A. አራት

B. ✓ **ሶስት**

C. አምስት

D. ሁለት

> **Answer:** B
> The passage refers to 'ሁለቱ ሌቦች' (the two thieves) who remained in the desert and 'ሶስተኛውን' (the third one) sent to town, making a total of three (3) thieves.

53. 56. በምንባቡ መሰረት በመጨረሻ የሁሉም ሌቦች እጣ ፋንታ ምን ሆነ? (1)

A. ከከበርቴው በዘረፉት ንብረት የተሻለ ኑሮ ሆናላቸው።

B. ባለሀብቱ እጅ ከፈንጅ ሌቦቹን ስለያዛቸው አሳሰራቸው።

C. ✓ ሁሉም ሌቦች በመካከላቸው በምክንያት ሞተው ተገኙ።

D. ወደ ከተማ የሄደው ሌባ ብቻ ሲሞት ሌሎቹ ተርፈዋል።

Answer: C
In the end, all the thieves died because of their mutual plotting (the two killed the third, and then died from the poisoned food he brought).

54. 57. በምንባቡ መሰረት ሌሎቹ ሌቦች ወደ ከተማ የሄደውን ሌባ በምን ነው የገደሉት? (1)

A. በክላሽ

B. በገጀራ

C. በሽጉጥ

D. ✓ አይታወቅም

Answer: D
The text only says they killed him ('ገደሉት') but does not specify the weapon used, making option D ('አይታወቅም') the correct choice.

55. 58. በምንባቡ መሰረት ፋንታዬ ሲል ምን ለማለት ነው? (1)

A. ✓ የድርሻዬ

B. የራሴ

C. የግሌ

D. የወሌ

Answer: A
'ፋንታ' in Amharic refers to one's share or portion, so 'ፋንታዬ' translates directly to 'የድርሻዬ' (my share).

56. 59. በምንባቡ መሰረት ፈጅቷቸው ሲል ምን ለማለት ነው? (1)

A. ፈጽሟቸው

B. ✓ ገድሏቸው

C. ጨርሷቸው

D. አጠናቅቋቸው

Answer: B
In this context, 'ፈጅቼአቸው' (destroying them / wiping them out) means killing them ('ገድሏቸው') using the poison.

— END OF MARKING KEY —